

WSKAZÓWKI DLA RODZICÓW DO STYMULACJI ROZWOJU UMYSŁOWEGO DZIECI w wieku 1-3 r.ż. i dzieci starszych wolniej rozwijających się

STYMULOWANIE SFERY POZNAWCZEJ I INTELEKTUALNEJ

1. Wspomaganie systemu słuchowo – językowego

- opowiadanie i czytanie bajek początkowo z przewagą ilustracji, czytanie wierszyków;
- słuchanie bajek, piosenek dla dzieci (płyty, kasyty, komputer);
- zabawy dźwiękami: wysłuchiwanie dźwięków w otoczeniu, nazywanie, naśladowanie;
- odtwarzanie prostych rytmów, kojarzenie dźwięku z przedmiotem;
- śpiewanie piosenek z elementami ruchu, zachęcanie do naśladowania;
- nauka rymowanek, wierszyków, piosenek na pamięć;
- rozmowy swobodne z dzieckiem;
- zabawa w słowa (np. tworzenie par tematycznych typu wózek-lalka, doniczka – kwiatek na podstawie obrazków, stopniowanie, zdrabnianie itp.
- poszerzanie zasobu słownictwa;

2. Ćwiczenia percepcji wzrokowej oraz koordynacji wzrokowo - ruchowej

- tworzenie konstrukcji z klocków (np. wieża, pociąg, dom), zachęcanie do naśladowania
- układanie obrazków tematycznych z elementów (np. kuchnia, łazienka, sypialnia, sklep), stopniowe zwiększanie ilości elementów;
- oglądanie obrazków, rozcinanie ich na części i składanie w sensowną całość (rozpoczynając od 2, stopniowe zwiększanie ilości elementów);
- porównywanie obrazków: początkowo na zasadzie „taki sam - inny”, obrazki duże, wyraziste np. 2 pieski, 2 kotki, domki, kwiatki itp., wyszukiwanie różnic i podobieństw np. na zasadzie „który nie pasuje do wszystkich”
- uzupełnianie brakujących elementów na obrazkach;
- odtwarzanie prostych sekwencji ruchowych, kolorów i kształtów (np. klocek, koralik - czerwony, zielony, żółty; talerzyk - mały, duży, kubeczek; łyżka, widelec, łyżeczka itp.

- ćwiczenia orientacji przestrzennej i schematu ciała (np. mówimy do dziecka „pokaż gdzie masz nosek”, „gdzie mama ma nosek”, „gdzie lala ma nosek”), przestrzegając zasady od konkretnego do pojęcia tzn. osoba, zabawka, obrazek, słowo
- zabawy paluszkowe (np. Kominiarz itp.)

3. **Stymulowanie procesów intelektualnych (myślenia)**

- kategoryzowanie: sortowanie przedmiotów, obrazków, wg różnych kryteriów np. kształtu, koloru, materiału, użytku itp. (np. żółte – czerwone, małe - duże, okrągłe – kwadratowe, jedzenie – ubranie, owoce – warzywa itp.), nazywanie zbiorów
- układanie historyjek obrazkowych (rozpoczynając od 3, stopniowe zwiększanie ilości elementów);
- ćwiczenia wspomagające rozwój pojęć liczbowych: przeliczanie (osób, przedmiotów codziennego użytku, klocków), porównywanie „więcej-mniej”, wymiany „jeden za jeden”

USPRAWNIANIE MOTORYKI

1. **Ćwiczenia równowagi i ogólnej koordynacji i ruchowej**

- ćwiczenia poszerzające zakres ruchów: krążenie ramionami, malowanie oburącz dużych kształtów na dużej powierzchni papieru z wykorzystaniem różnych narzędzi, wypełnianie kolorem całej powierzchni papieru różnymi technikami plastycznymi m.in. malowanie rękami;
- ćwiczenia rozwijające siłę mięśni (taczka, przeciąganie liny, piłowanie itp.)
- ćwiczenia obustronnej koordynacji motorycznej (ruchy naprzemienne, skakanie przez skakankę, chodzenie po wyznaczonej linii)

2. **Rozwijanie sprawności manualnej i grafomotorycznej**

Malowanie rękami, palcami farbami, na tablicy;

- ćwiczenia regulujące napięcie mięśni dłoni i palców: lepienie z plasteliny, modeliny, masy solnej, gliny; wałkowanie całą dłonią, palcami;
- wypełnianie masami plastycznymi konturu;
- ćwiczenia usprawniające kciuk i palec wskazujący: darcie papieru na małe kawałki, naklejanie mozaiki;

- rysowanie pod dyktando min. postaci ludzkiej: „ja będę mówić, a ty będziesz rysować, narysujemy głowę, na głowie włoski, oczka, buzię..itd.”, i odwrotnie, „ja będę rysować, a ty będziesz mi mówić, co mam narysować”
- odwzorowywanie i odtwarzanie z pamięci linii poziomej, pionowej, skośnej, koła, łączenie punktów, rysowanie po śladzie
- wspólne rysowanie do rytmu mówionych wierszyków (np. raz, dwa trzy cztery...., kropka, kreska, kropka, kreska fotografia mego pieska itp.)
- uzupełnianie rysunków np. dorysuj promyki, narysuj jak słońeczko jasno świeci

Podsumowanie

Ćwiczenia z dzieckiem powinny być prowadzone systematycznie, trwać krótko, mieć charakter atrakcyjnej zabawy i uwzględniać aktualne możliwości intelektualne i motoryczne dziecka. Z przypadku zadań za trudnych dziecko będzie je podejmować niechętnie i szybko rezygnować z wysiłku. Zadania zbyt łatwe mogą również nie wzbudzać zainteresowania dziecka. Ważne jest, aby ćwiczenia kończyć powodzeniem tzn. aby dziecko miało realne poczucie sukcesu.